

Requiem de Verdi participatiu

La Casa dels Cants
Diumenge, 02.06.19 – 17h
Sala de Concerts

Iwona Sobotka, soprano
Ruzana Grigorian, mezzosoprano
David Esteban, tenor
Carlo Colombara, baix
Orfeó Català (Pablo Larraz, sotsdirector)
Cantaires del Cor Jove i del Cor de Noies de l'Orfeó Català
(Esteve Nabona i Buia Reixach i Feixes, directors)
Cor de participants individuals
Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya
Simon Halsey, director

Giuseppe Verdi (1813-1901)

Messa da Requiem

I. Requiem (quartet i cor)

II. Dies irae

Dies irae (cor)

Tuba mirum (baix i cor)

Liber scriptus (mezzosoprano i cor)

Quid sum miser (soprano, mezzosoprano
i tenor)

Rex tremendae (quartet i cor)

Recordare (soprano i mezzosoprano)

Ingemisco (tenor)

Confutatis (baix i cor)

Lacrimosa (quartet i cor)

III. Domine Jesu (Offertorium) (quartet)

IV. Sanctus (doble cor)

V. Agnus Dei (soprano, mezzosoprano i cor)

VI. Lux aeterna (mezzosoprano, tenor i baix)

VII. Libera me (soprano i cor)

Durada aproximada del concert: 90 minuts
sense pausa.

*“[...] La sobrietat natural
que ve del dit
raqútic, extremitat malalta
d'inflors precedents i generoses d'on
les rates surten rates,
d'on les flors s'obren flors
i els anys gasten més anys. Mireu:
excés de mi, excés de tu, excés de sol
i de monedes fredíssimes*

*amb adherències literals, les dues cares
que mai no ens han mirat, i tanmateix
ens veuen, i per això existim i som viscuts
i no en sabem sinó el preu i el dogma
i la breu duració acordada”.*

Màrius Sampere
“Sempre la realitat”
- *Et trobarem a faltar*, 2006

Òpera Requiem

Escrit després de vint-i-sis òperes en plena etapa de maduresa, el *Requiem* de Verdi (1874) suposa un *capolavoro* inqüestionable que ocupa un lloc d'honor entre les més grans misses de morts de la història de la música. Entre els seus antecedents més icònics, el *Requiem* de Mozart (1791), el *Requiem* de Berlioz (1837) i el *Rèquiem alemany* de Brahms (1869), i a posteriori el *Requiem* de Fauré (1888) i el *War Requiem* de Britten (1962) podrien ser els més destacats d'una llista selecta de la millor música religiosa de tots els temps.

Escrit en memòria de l'escriptor Alessandro Manzoni, mort el 1873 i autor d'*I promessi sposi* (1842), considerada una de les novel·les fonamentals de la literatura italiana al costat de la *Divina Comèdia* de Dante, el *Requiem* va ser compost per iniciativa de Verdi, que tenia 59 anys quan va morir l'escriptor i admirat amic, de qui va tenir al cap adaptar en òpera la seva novel·la més coneguda, per bé que mai no es va poder esdevenir. El resultat va ser un *Requiem* majestàtic, ple de força dramàtica, riquesa melòdica i fantasia orquestral, producte del millor Verdi, al qual només faltaven per compondre les seves dues últimes òperes: *Otello* (1887) i *Falstaff* (1883).

S'ha dit d'aquesta missa de morts que és: agnòstica, humana, popular, dramàtica, una òpera de set actes... Moltes definicions per a una obra que des de l'estrena, un 22 de maig de 1874 a l'església de Sant Marc de Milà, ha deixat perplex el món com un *Requiem* d'una qualitat musical incommensurable.

Seleccionar números de les seves set seccions és una temeritat, perquè cap número mereix ser obviat, però tot i això, s'ha destacar l'espectacularitat del tema del *Dies irae*, que es repeteix diverses vegades durant l'obra, amb cops apocalíptics del bombo i l'ús dramàtic de la secció de metall que recorden el *Don Carlo*, o l'ús de les trompetes fora d'escena, tot donant un joc de ressò i transcendència que semblen remetre al *Lohengrin* de Wagner. La introducció somiadora i estranyament jazzística del fagot en diàleg amb dos clarinets al tercet "*Quid sum miser*" atorga un ambient gairebé màgic. El preciós solo de tenor a l'"*Ingemisco*", una dolça pregària amb un evocador solo d'oboè subratllant el clima *cantabile* d'una melodia verdiana en estat pur. El sorprenent "Sanctus", número escrit de manera virtuosística en una doble fuga a doble cor i orquestra, rítmicament contagiosa i amb aire inesperadament buf, sembla anunciar un número del futur *Falstaff*. O el "Libera me" final, un solo de soprano i cor que prové d'una música que Verdi ja tenia escrita per a una missa en memòria de Rossini que no es va arribar a materialitzar. Aquí l'escriptura lírica de la veu solista té com a clímax d'efecte irresistible un Si bemoll en *pianissimo* al més pur estil de les heroïnes verdianes operístiques.

En resum, una obra immortal que conté el millor Verdi, per a una música espectacular plena de lirisme.

Jordi Maddaleno, crític d'òpera

Podeu trobar els textos i les traduccions de les obres interpretades, així com les biografies completes dels intèrprets, a la fitxa del concert al nostre web: www.palaumusica.cat

Aquest projecte rep el patrocini de:

Obra Social "la Caixa"

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEÓ
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA
MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

INAEM
INSTITUTO NACIONAL
DE ARTES ESCENICAS